

שְׁתֵּם הָעֵינַן, דְּסִתִּים עֵינָא טָבָא מְנִייהוּ, בְּגִין דְּלֹא יִתְבָּרְכוּן, וְלֹא יִתְקַיִים בְּרִכְתָּא ומש"כ 'נאם הגבר שתום עין' פירושו

שבלעם סתם את העין הטובה מישראל בכדי שהם לא יתברכו ושלא תתקיים בהם הברכה

• שהוא בירך אותם.

כהן המברך בעין טובה ברכתו תתקיים

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵכִי הוּא וְדָאֵי, דְּאִשְׁתַּכַּח פְּקִיעָא (ס"א

דְּאִשְׁתַּכַּחן פְּקִיעָא) דְּעֵינָא לְבָרְכָא אמר רבי יהודה שכך הוא בודאי

שהברכה תלויה בעין טובה וכמו שמצינו שפקיחת עינים לטובה הוא מורה על הברכה,

דְּכַתִּיב, (דניאל ט) פְּקַח עֵינֶיךָ, בְּגִין לְבָרְכָא שכתוב בפסוק 'פקח

עיניך' וכל זה הוא בכדי שיברכו ישראל. וּבְרִכְתָּא דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא,

הֵכִי אָמַר, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִפְקַח עֵינֹי עֲלֶיךָ: והנה כאשר רב

המנונא סבא היה מברך הוא היה אומר הקב"ה יפקח את עינו עליך בכדי להטיב לך (אור

החמה בשם המרח"ו). וּבְהַהוּא רָשַׁע פְּתִיב, שְׁתוּם הָעֵינַן. בְּגִין

דְּלֹא יִתְבָּרְכוּן עַל יְדוּי אמנם באותו רשע בלעם נאמר 'שתום עין', דהיינו

שהוא סתם את עינו בכדי שלא יברכו ישראל על ידו. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּגִין

כְּךָ פְּהֵנָא דְּבְרִיךְ בְּעֵינָא טָבָא, בְּרִכְתִּיהָ אִתְקַיִים ואמר רבי

יצחק שמשום כך כהן המברך בעין טובה ברכתו תתקיים. וְדָלָא מְבָרַךְ בְּעֵינָא

טָבָא, פְּתִיב, (משלי כג) אַל תִּלְחֶם אֶת לֶחֶם רַע עֵינַן וְאֵל

תִּתְּאוּ לְמַטְעַמֹּתָיו, כְּלוּמַר אַל תִּבְעוּ מִנִּיהָ בְּרִכְתָּא

הלימוד היומי

כָּלֵל אמנם כהן שלא מברך בעין טובה נאמר בו 'אל תלחם את לחם צר עין ואל תתאו למטעמותיו', דהיינו שלא תבקשו ממנו ברכות כלל מאחר שברכותיו הן לחינם.

בלעם סתם עיניו כדי שלא יתברכו ישראל והקב"ה ברחמיו פקח עיניו והפך את הקללה לברכה

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָאָהוּ יוֹסִי, כְּתִיב (דברים כג) וְלֹא אָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמוֹעַ אֶל בְּלָעַם וְגו' אמר רבי יוסי בא וראה שהנה כתוב ולא אבה וגו'. **לְשִׁמוֹעַ אֶל בְּלָעַם, אֶל בָּלַק מִיַּבְעֵי לֵיהּ, דְּהָא עֶבֶד בָּלַק כְּלָא, מַהוּ אֶל בְּלָעַם** וקשה למה כתוב 'לשמוע

אל בלעם' הרי היה צריך לומר לשמוע אל בלק מאחר שבלק עשה את הכל בזה שהוא קרא לבלעם לקלל את ישראל ואם כן למה נאמר 'לשמוע אל בלעם'. **אֶלָּא מְשׁוּם**

דְּהוּ סְתִים עֵינָיו, בְּגִין דְּלֹא יִתְבָּרְכוּן יִשְׂרָאֵל אלא הוא משום שבלעם היה סותם את עיניו בכדי שלא יברכו ישראל ומכיון שכוונת בלעם היתה

לרעה אז לכן כתוב דוקא על בלעם 'ולא אבה ה' לשמוע אל בלעם'. **תָּאנָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אָמַר לֵיהּ קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבְלָעַם, רְשַׁע, אֵת סְתִים עֵינֶךָ בְּגִין דְּלֹא יִתְבָּרְכוּן בְּנֵי** ולמדנו שאמר רבי יוסי

שאמר לו הקב"ה לבלעם, רשע אתה סותם את עיניך בכדי שלא יתברכו ישראל בני. **אָנָּא אֶפְקַח עֵינַי, וְכֹל מְלִין דְּתִימָא, אֶהְפֹּךְ לְהוּ לְבָרְכָאן** ולכן אני אפקח את עיני ועי"כ כל דבר שתאמר אני אהפוך אותו לברכה.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, וַיְהִפֹּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַקְּלָלָה

הלימוד היומי

לְבִרְכָה כִּי אֶהְבֶּדְךָ וְגו' וזהו מש"כ בפסוק ויהפך ה' אלהיך לך את הקללה לברכה וגו'.

א"א ואו"א משפיעים לז"א והיא אל המלכות

וְעַל דָּא כְּתִיב, טוֹב עֵינַי הוּא יְבוֹרֶךְ כִּי נָתַן מִלְחָמוֹ לְדָל

ועל כך כתוב טוב עין הוא יבורך וגו', דהיינו שהיסוד הנקרא טוב עין הוא יברך את

המלכות ועי"כ יושפע עליו שפע מלמעלה מאחר שהוא נתן מלחמו לדל. מזהו

מִלְחָמוֹ ומזהו הפירוש 'מלחמו'. כְּמָה דְאוּקְיָמְנָא, וְכְתִיב, (ויקרא כא)

לֶחֶם אֱלֹהֵי מִקְדָּשֵׁי הַקֹּדְשִׁים וְגו'. מִשְׁמַע דְקָדְשֵׁי

הַקֹּדְשִׁים לֶחֶם אֱלֹהֵי נַפֶּק מִנִּיהַ אלא הוא כמו שלמדנו שכתוב בפסוק

לחם אלהיו מקדשי הקדשים וגו' ומשמע מזה שמקודש הקדשים יוצא לחם אלהיו ולכן

מש"כ 'מלחמו' פירושו לשפע הנקרא לחם אלהיו. וּבְגִין כֶּךָ כִּי נָתַן מִלְחָמוֹ

לְדָל ומשום כך נאמר 'כי נתן מלחמו לדל', דהיינו שקדש קדשים הם א"א ואו"א שמהם

יוצא שפע של ג' הוי"ת כמנין לח"ם אל ז"א וז"א נותן מלחמו אל המלכות הנקראת ד"ל

(מק"מ).

העליונים לא מתברכים אלא רק בגלל ישראל

תַּנְיָא, כְּמָה חֲבִיבֵינָא יִשְׂרָאֵל קָמֵי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא,

דְעֵלְאֵי לָא מִתְבְּרְכֵי אֶלָּא בְּגִינֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל

ושנינו כמה חביבים ישראל לפני הקב"ה מאחר שהעליונים לא מתברכים אלא רק בגלל

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / העלחה טל' 02-6249000

ישראל. דְּהִינִינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר רַבִּי חֵיִיא, אָמַר
 רַבִּי יוֹסִי, נִשְׁבַּע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֹא יִכָּנְסוּ
 בְּירוּשָׁלַם שָׁל מַעְלָה, עַד שְׂיִכָּנְסוּ יִשְׂרָאֵל בְּירוּשָׁלַם שָׁל
 מַטָּה כִּי עַל זֶה לַמְדַּנו [קַעֲנו] שֶׁאִמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּשֵׁם רַבִּי חֵיִיא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי שֶׁנִּשְׁבַּע

הַקַּב"ה שֶׁהוּא לֹא יָבֹא בִירוּשָׁלַם שָׁל מַעְלָה דִּהֵינּוּ שֶׁלֹא יִהְיֶה יִיחוד או"א אֲלֵא עַד שֶׁהוּא
 יָבֹא בַתְּחִילָה בִירוּשָׁלַם שָׁל מַטָּה דִּהֵינּוּ עַד שִׁיְהִיָּה יִיחוד זו"ן (ע"ח שַׁעַר הַזְּיוּגִים דְּאו"א
 א), שְׁנֵיאָמַר (הוֹשַׁע יֵא) בְּקַרְבֶּךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבֹא בְּעִיר.
 כְּלוּמַר, כָּל זְמַנָּא דְּשִׁבְיַתָּהּ הָכֵא בְּגִלּוּתָא, שְׁמָא
 דְּלַעֲיָלָא לָא אֲשַׁתְּלִים שֶׁנִּאמַר 'בְּקַרְבֶּךָ קָדֹשׁ וְלֹא אָבֹא בְּעִיר', דִּהֵינּוּ שְׁכַל זְמַן

שֶׁהִשְׁכִּינָה נִמְצָאָת כַּאֲן בְּגִלּוּת אַז בּוּזָה גַם הַשֵּׁם לַמַּעְלָה לֹא נִמְצָא שְׁלֵם כִּי אִם אוֹתוּת ו"ה
 שֶׁל זו"ן לֹא מִתְּחַבְּרוֹת אַז גַּם אוֹתוּת י"ה לֹא מִתְּחַבְּרוֹת. וְכֹל תְּקוּנֵינָן לָא
 אֲתִקְּנוּ, כִּבְיָכוּל אֲשַׁתְּאָר (דף קמ"ח ע"א) שְׁמָא קְדִישָׁא חֲסָרָא
 וְלִכְּן כָּל תִּיקוּנֵי הַעֲלוּמוֹת לֹא נִתְקַנִּים וְאִז כִּבְיָכוּל נִשְׁאָר הַשֵּׁם הוּי"ה בְּחִסְרוֹן בּוּזָה שֶׁאֵין

הַאוֹתוּת מִתִּיחַדוֹת.

אור הרשב"י

יוחנן: אמר הקדוש ברוך הוא לא אבוא
 בירושלים של מעלה עד שאבוא לירושלים של
 מטה. ומי איכא ירושלים למעלה? – אין,
 דכתיב ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו.

[קַעֲנו] כְּדֹאִיתָא בַתְּעִינִית דָּף ה' עֹמוּד א' וְאִמַר
 לִיָּה רַב נַחֲמָן לְרַבִּי יִצְחָק: מֵאִי דְכָתִיב בְּקַרְבֶּךָ
 קָדוֹשׁ וְלֹא אָבֹא בְּעִיר, מִשּׁוּם דְּבְקַרְבֶּךָ קָדוֹשׁ
 לֹא אָבֹא בְּעִיר? – אִמַר לִיָּה, הֲכִי אִמַר רַבִּי

הַלִּימּוּד הַיּוֹמִי